

Előterjesztés Aparhant Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. január 21-i ülése 1. napirendi pontjához:

Döntés az Önkormányzat 2025. évi költségvetésének előzetes elveiről

Előadó: Dávid Tímea polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Aparhant Község Önkormányzatának 2025. évi költségvetési rendelet-tervezete a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) alapján kerül kidolgozásra.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 111.§ (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat költségvetése az államháztartás része. Az önkormányzati alrendszer költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz a központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik. Az önkormányzatoknak járó támogatásokat a költségvetési törvény tartalmazza.

Az Mötv. 111.§ (3) bekezdése alapján a helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése. Ebből finanszírozza és látja el a törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 24.§ (2) bekezdése alapján a polgármesterek a Költségvetési törvény hatályba lépését követő 45. napig, azaz 2025. február 15-ig kell benyújtania az önkormányzati költségvetés tervezetét a Képviselő-testületnek.

Ha a költségvetési rendeletet a Képviselő-testület a költségvetési évben legkésőbb március 15-ig nem fogadja el, az átmeneti gazdálkodásról rendeletet alkot, amelyben felhatalmazást ad, hogy a helyi önkormányzat és költségvetési szervei a bevételeiket folytatólagosan beszédhessék, kiadásaikat teljesítsék. Az Áht. 25.§-a a következőképpen rendelkezik:

25. § (1) Ha a költségvetési rendeletet a képviselő-testület a költségvetési évben legkésőbb március 15-ig nem fogadta el, az átmeneti gazdálkodásról rendeletet alkot, amelyben felhatalmazást ad, hogy a helyi önkormányzat és költségvetési szervei a bevételeiket folytatólagosan beszédhessék, kiadásaikat teljesítsék.

(2) Az átmeneti gazdálkodásról szóló rendeletben meg kell határozni a felhatalmazás időtartamát. A felhatalmazás az új költségvetési rendelet hatálybalépésének napján megszűnik.

(3) Ha a képviselő-testület a költségvetési rendeletet a költségvetési év kezdetéig vagy az átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet hatályvesztéséig nem alkotta meg, és az átmeneti gazdálkodásról rendeletet nem alkotott, vagy az átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet hatályát veszítette, a polgármester jogosult a helyi önkormányzatot megillető bevételek beszédésére és az előző évi kiadási előirányzatokon belül a kiadások arányos teljesítésére.

(4) A (3) bekezdés alapján folytatott gazdálkodásról a képviselő-testület részére a polgármester beszámol. A képviselő-testület az új költségvetési rendeletet az (1) és (3)

bekezdés szerint beszedett bevételeket és teljesített kiadásokat az új költségvetési rendeletbe beépítve fogadja el.

Az Möt. 111/A §-a értelmében, ha a helyi önkormányzat a költségvetési évre vonatkozóan nem rendelkezik elfogadott költségvetéssel, nem fogadja el a költségvetési évet megelőző évre vonatkozó zárszámadását, államháztartási beszámolási kötelezettségének vagy vagyonyilvántartási kötelezettségének nem tesz eleget, a részére járó egyes támogatások folyósítása az államháztartásáról szóló törvényben meghatározottak szerint felfüggesztésre kerül.

Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, intézményfenntartás, településüzemeltetés, közvilágítás, zöldterületgazdálkodás, temetőfenntartás, helyi adóztatás, stb.) te-
szik ki.

A helyi önkormányzatok számára kötelező feladatot továbbra is törvény írhat elő, az önkormányzatok eltérő adottságait is figyelembe véve.

Az Möt. 13. §-a alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- 8 a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás alapítható meg
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;

19. távhőszolgáltatás;

20. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A fenti kötelező önkormányzati feladatokon kívül a Képviselő-testület döntése alapján önként vállalt feladatok ellátásáról is gondoskodik, azonban az Mötv. 10.§ (2) bekezdése alapján azok ellátása nem veszélyeztetheti az önkormányzat kötelező feladatellátását.

A költségvetés előkészítése során a fentiekén túl az Mötv. 111.§ (4) bekezdésében foglaltakat figyelembe kell venni, vagyis a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. A Stabilitási törvény rendelkezései szerint működési célra csak naptári éven belül lejáró hitelt vehet fel.

A 2025. évi költségvetés tervezését befolyásoló körülmények:

- az önkormányzat és intézményei vonatkozásában takarékos, átlátható működtetés szükséges,
- a kötelezően ellátandó feladatok biztosítása,
- a szociálisan rászorultak támogatása,
- tudatos településüzemeltetés és fejlesztés,
- pályázatok figyelése, kapcsolódás az aktuális pályázatokhoz, a pályázatok önrészenek és előkészületi munkálataihoz szükséges forrás megteremtése.

A 2025. évi költségvetés tervezését a makrogazdasági környezet bizonytalansága övezi.

A 2025. évi költségvetés tervezésénél figyelembe vett költségvetést érintő jogszabályi változások, döntések:

- 1.) Az Aparhanti Felhőcske Óvoda (továbbiakban: óvoda) költségvetési szerv esetében a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púévtv.) és a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Púévhr.) mellett a következő rendelkezések alapján kell eljárni:
 - 1437/2024. (XII.30.) Korm.határozat,
 - 453/2024. (XII.30.) Korm, rendelet,
 - 454/2024. (XII.30.) Korm.rendelet.

Az 1437/2024. Korm. határozat rendelkezik a 2025. január 1-jével történő átlagos 21,2%-os béremeléshez kapcsolódó központi költségvetési forrás biztosításáról, mely kötött felhasználású. A 453/2024. (XII.20.) Korm. rendelet 4. §-a alapján a fel nem használt összeget a központi költségvetésbe vissza kell fizetni.

- 2.) A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és garantált bérminimum megállapításáról szóló 394/2024. (XII.12.) Kormányrendelet határozott a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedéséről. A teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alapbér kötelező legkisebb összege (minimálbér) a teljes munkaidő teljesítése esetén **2025. január 1-jétől** havibér alkalmazása esetén **290.800,- forint**, a garantált bérminimum a teljes munkaidő teljesítése esetén havibér alkalmazása esetén **348.800,- forint**.
- 3.) A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 71. § (1)-(4) bekezdése határozza meg a polgármester illetményének összegét,

amely módosítás eredményeként a KSH által hivatalosan közzétett, a tárgy-évet megelőző évre vonatkozó nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset függvényben kerül megállapítására.

Aparhant vonatkozásában a polgármester megbízatásának időtartamára havonta 501-1500 fő közötti lakosságú település esetében a nemzetgazdasági átlagkereset 1,75-szeresének megfelelő összegű illetményre jogosult.

A Kvtv. 3. számú melléklet 2.1.1. jogcím 1.3. pontja alapján a polgármesteri illetmények tárgyévet megelőző év október 1-jétől visszamenőleges hatályú emeléséhez kapcsolódó **két havi**, és a **tárgyév januártól júliusig** fizetendő összegéhez kapcsolódó **hét havi** támogatás önkormányzatonkénti összegét a helyi önkormányzatokért felelős miniszter tárgyév **január 8-áig állapítja meg**. A Kvtv. 3. számú melléklet 2.1.1. jogcím 1.5 pontja alapján az 1.3. pont szerint megállapított (9 havi) támogatásból három havi összeg folyósítása január hónapban történik.

A fentiek alapján 2025. január hónapban az önkormányzatokat három havi támogatás illeti meg (2.463.949,- Ft, a többi hónapban 821.316,- Ft).

A támogatások az alábbi szempontok figyelembevételével kerültek megállapításra:

- 9 havi adatok a 2023. évi nemzetgazdasági átlagkereset alapján kerültek kiszámításra,
- a polgármesteri tisztség betöltésének módja a kormányhivatalok által közölt (választásnak, időközi választásnak megfelelő) adatok alapján került megállapításra, a polgármesteri státuszok alapján differenciálásra került a támogatás alapja (főállású, társadalmi megbízatású),
- a Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 2. számú melléklet 1.1.4. Polgármesteri illetményhez és költségtérítéshez nyújtott támogatás jogcím alapján járó támogatások összege is – amely támogatás a legfeljebb 5.000 fő lakosságú önkormányzatokat illette meg – beépítésre került a jelenlegi támogatásokba,
- az 50.000 forint alatti 1 lakosra jutó adóerő-képességgel rendelkező önkormányzatok esetében az illetményemelés teljes különbözete kerül támogatásra, míg
- az 50.000 forint feletti 1 lakosra jutó adóerő-képességgel rendelkező önkormányzatok esetén az illetményemelés 50%-a a támogatás összege.

A 2025. január hónapban kiutalásra kerülő polgármesteri illetmények 2024. évi többlettámogatásával is a 2025. évi beszámoló keretében szükséges elszámolni az önkormányzatoknak, tekintettel a folyósítás időpontjára.

A szükséges munkaügyi feladatokat elvégezzük. Az infláció magas szintje nagymértékű kockázatot jelent a tervezés során.

Az iparüzési adóból származó bevétel, valamint a magánszemélyek kommunális adó bevétele továbbra is teljes egészében az önkormányzatok saját bevétele marad.

Működési célú támogatások államháztartáson belülről

A helyi önkormányzatok általános működésének támogatása

1.1.1.1. Önkormányzati hivatal működésének támogatása

Az Möt. szerint a 2025. január 1-jén működő hivatali struktúrának megfelelően történik a támogatás megállapítása. A megalapozó felmérés eredmény

mellékletén a 2024. évi támogatás szerepel, azaz 56.097.168,- Ft. 2025. január és február hónapokban az önkormányzatok a Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény szerint megállapított önkormányzati hivatal működésének támogatása figyelembe vételével részesülnek támogatásban. Február hónapban kiegészítő felmérés keretében kerül visszamutatásra az éves támogatás összege. 2025. március hónaptól történik az új jogszabály szabályozásának megfelelő támogatás folyósítása.

- 1.1.1.2. *Településüzemeltetés – Zöldterület-gazdálkodás*
A megalapozó felmérés eredmény mellékletében erre a feladatra 4.271.800,- Ft támogatás szerepel.
 - 1.1.1.3. *Településüzemeltetés – Közvilágítás üzemeltetés támogatása*
A megalapozó felmérés eredmény mellékletében erre a feladatra 4.440.000,- Ft támogatás szerepel.
 - 1.1.1.4. *Településüzemeltetés – köztemető támogatása*
A megalapozó felmérés eredmény mellékletében erre a feladatra 1.811.095,- Ft támogatás szerepel.
 - 1.1.1.5. *Településüzemeltetés – közutak támogatása*
A megalapozó felmérés eredmény mellékletében erre a feladatra 2.315.005,- Ft támogatás szerepel.
 - 1.1.1.6. *Egyéb önkormányzati feladatok támogatása*
A megalapozó felmérés eredmény mellékletében 6.600.000,- Ft támogatás szerepel.
 - 1.1.1.7. *Lakott külterülettel kapcsolatos feladatok támogatása*
A megalapozó felmérés eredmény mellékletében 33.150,- Ft támogatás szerepel.
- 1.2. *Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ártalmatlanítása jogcím*
A támogatást az önkormányzatok a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz becsült évi mennyisége (m³) alapján igénylik és annak tényleges, közszolgáltatási szerződés szerint összegyűjtött mennyisége alapján számolnak el. Aparhant Község Önkormányzata esetében ez éves szinten kb. 8.000 m³. A támogatás 60 %-ának folyósítása július hónap utolsó munkanapját megelőző második munkanapon, majd ezt követően a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (továbbiakban: Ávr.) szerint történik.

Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása

A központi költségvetés jogszabályok alapján elismert átlagbáralapú támogatást biztosít az óvodát fenntartó települési önkormányzat részére általa foglalkoztatott óvodapedagógusok (2,8 fő – 28.411.600,- Ft) és az óvodapedagógusok nevelő munkáját (2 csoport működik, 2 dajkára: 10.536.000,- Ft) közvetlenül segítők béréhez.

Kiegészítő támogatás illeti meg az önkormányzatot az 1 fő óvodapedagógus mesterfokú végzettségű, pedagógus II. kategóriába sorolt pedagógus minősítéséből adódó többletkiadásokhoz (1.047.000,- Ft).

Jelenleg nemzetiségi pótlékot nem igénylünk le, tekintve, hogy nincs ilyen végzettséggel rendelkező óvodapedagógus.

Óvoda működtetési támogatás: a támogatás az óvodai nevelést biztosító, jogszabályban foglalt eszközök és felszerelések beszerzéséhez, valamint a feladatellátásra szolgáló épület és annak infrastruktúrája folyamatos működtetéséhez, karbantartásához

szükséges kiadásokhoz kapcsolódik a gyermeklétszám után, mely 27 fő gyermek után 4.654.098,- Ft, az üzemeltetési támogatásra pedig 3.310.000,- Ft támogatás jár.

A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak egyéb támogatása

A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak egyéb támogatása feladatellátásra jutó 2025. évi támogatás összege 8.215.437,- Ft.

Szociális étkeztetést jelenleg 8 fő vesz igénybe, erre a 2025. évi támogatás összege 708.160,- Ft. A falugondnoki szolgáltatásra összesen 6.343.500,- Ft.

A települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása jogcímre 24.084.311,- Ft támogatás jár a 2025. évre.

A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása

A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása összege továbbra is 2.270.000,- Ft.

Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről

Felhalmozási célú támogatással a Képviselő-testülettel történő egyeztetés szerint tervezünk (ingatlanértékesítés, gépjármű értékesítése).

Közhatalmi bevételek

Aparhant Község Önkormányzata a 2025. évben 23.000.000,- Ft helyi adóbevételt tervez:

- a helyi iparüzési adó tervezésénél – az óvatosság elvét alkalmazzuk. A helyi iparüzési adó bevételt 20.000.000,- Ft összeggel tervezzük, az előző évinél inkább alacsonyabb összeggel, melynek oka, hogy a vállalkozások adóalapja (a költségek emelkedése miatt) várhatóan csökken.
- a magánszemélyek kommunális adóját 2025. évre 3.000.000,- Ft bevétellel tervezzük. Az adó mértéke változatlan.
- a pótlék bevételt 100.000,- Ft összeggel tervezzük.

Működési bevételek

A működési bevételeket összevont önkormányzati szinten a 2024. év teljesítésének várható összegével kerül megtervezésre. A működési bevételek között számba vesszük a bérleti, a szolgáltatási és az ellátási díjakat.

Támogatásértékű bevételek összevont önkormányzati szinten:

Működési célú támogatásértékű bevételek

A háziorvosi szolgáltatás ellátás működtetésére havi szinten nagyságrendileg 1.544.600,- Ft/hó összeggel számoljuk az éves támogatást, melyet a NEAK-tól kap az önkormányzat. Dr. Németh Csaba háziorvossal még folynak a tárgyalások, hogy átvegye a praxisjogot az önkormányzattól. Emiatt egész évre tervezünk bevételt, és kiadást a háziorvosi szolgálat kapcsán.

Az önkormányzat a nyáriszünetben 4 fő diákmunkással tervez. Ennek támogatására tervezünk bevételt a Tolna Vármegyei Kormányhivataltól.

Felhalmozási célú támogatásértékű bevételek

A 2025. évi pályázati forrásokat nem tudjuk jelenleg tervezni.

Az előterjesztés elkészítésekor a maradvány tekintetében nem áll rendelkezésünkre pontos adat.

Összességében a 2025. évi bevételek tervezésekor a bevételek megalapozottságát vettük számításba, törekedve a források maximális feltárására.

Költségvetési kiadások

Személyi juttatások

A minimálbér és a garantált bérminimum emelkedett a 2025-ös évben, emellett az Aparhanti Felhőcske Óvoda költségvetési intézmény esetében az óvodapedagógusok bérének emeléséről döntött a Kormány. A rendelet-tervezet eszerint kerül kidolgozásra.

A személyi jellegű juttatások között kerülnek megtervezésre a jubileumi jutalmak, a megbízási díjak, a közlekedési költségtérítés, a pótlékok és a közlekedési költségtérítés.

Az Aparhanti Közös Önkormányzati Hivatal dolgozóinál illetményalap emelés nem történt. A kötelezően biztosított cafetéria juttatás betervezésre kerül 200.000,- Ft/fő/év szinten.

Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadók, kifizetők által fizetendő szociális hozzájárulási adó mértéke 2025. évben nem változott, azaz 13 %. A béren kívüli juttatások adóvonzata 28 %.

Dologi kiadások

Aparhant Község Önkormányzata esetében a dologi kiadások tervezése során egyrészt figyelembe kell venni a 2024. év teljesítési adatait, valamint az infláció mértékét. Több szolgáltató is emelte az árakat (pl. Alpha Vet Zrt., Takaró János, Magyar Posta Zrt. stb.).

Az idei évben kisebb rendezvények tartása javasolt csak, átcsoportosítva a fejlesztésekre ezeket a költségeket.

Működési célú pénzeszköz átadások

A civil szervezetek támogatását egyeztetjük a Képviselő-testülettel.

Beruházások, felújítások

A beruházások, felújítások esetében szükséges a Képviselő-testülettel történő egyeztetés.

Esetleges sikeres Magyar Falu Program vagy egyéb pályázatok megvalósítása.

Az elmúlt év szélsőséges esőzései miatt szükséges a vízelvezetés problémáira koncentrálni.

Rossz járdaszakaszok önerős felújítása a Képviselő-testülettel történt egyeztetés alapján.

Finanszírozási kiadások

A finanszírozási kiadások között kerül kimutatásra a Községi Önkormányzat Vízműve, az Aparhanti Felhőcske Óvoda, valamint az Aparhanti Közös Önkormányzati Hivatal intézmények részére átadott intézményfinanszírozás összege.

Emellett kimutatásra kerül a pénzügyi lízing összege, melyet a közvilágítás korszerűsítése kapcsán fizetünk a Grenkeleasing Zrt-nek, melynek összege 275.095,- Ft/hó.

Tisztelt Képviselő-testület!

A következő évi költségvetés tervezésekor is fő célkitűzés a hatékony, takarékos gazdálkodás, a működőképesség fenntartása, kötelezettségvállalások teljesítése. A prioritásban szem előtt kell tartani a kötelezően ellátandó feladatok biztosítását.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2025. költségvetési évet megfelelően előkészítve határozza meg az önkormányzat működésének irányait, fejlesztéseinek rangsorát.

Fentiek alapján kérem a határozati javaslatot szíveskedjenek elfogadni.

Határozati javaslat:

Aparhant Község Önkormányzata Képviselő-testületének /2025. (I.21.) határozata az önkormányzat 2025. évi költségvetés előzetes elveiről:

Aparhant Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztést áttekintette és azt elfogadja.

1. A Képviselő-testület a polgármester útján felkéri a jegyzőt, hogy az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 23. § (2)-(4) bekezdésének és a Helyi önkormányzatok és szerveik a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. § (1) bekezdése a) pontjának előírása szerint készítse el a jogszabály szerinti határidőt figyelembe véve a 2025. évi költségvetési rendelet-tervezetét.

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a jegyző által készített költségvetési rendelet-tervezetet az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § rendelkezéseinek megfelelően nyújtsa be a Képviselő-testületnek elfogadásra.

Felelős: Dávid Tímea polgármester

Határidő: 2025. március 15.

Aparhant, 2025. január 15.

**Dávid Tímea sk.
polgármester**